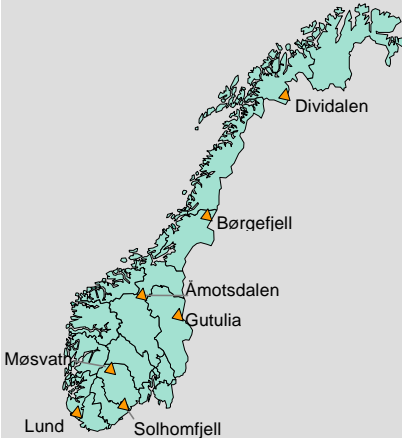

Program for
naturovervåking

Naturovervåking i Dividalen – resultater 2009

Hvor foregår naturovervåkingen?

Program for terrestrisk naturovervåking

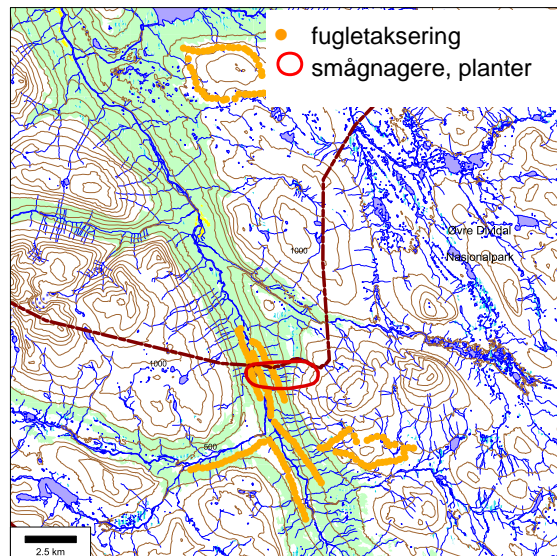
- overvåking av planter og dyr i vanlig norsk skog og fjell
- startet i 1990
- foregår i 7 områder
- organisert av Direktoratet for naturforvaltning (DN)
- gjennomført av Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Mål for naturovervåkingen

- gi grunnlag for å bedømme langsiktige endringer i naturen
- påvise utviklingstendenser over tid og geografiske forskjeller
- på et tidlig tidspunkt oppdage effekter av menneskelig påvirkning på økosystemer og artsmangfold
- skille menneskeskapt endringer fra naturlige variasjoner

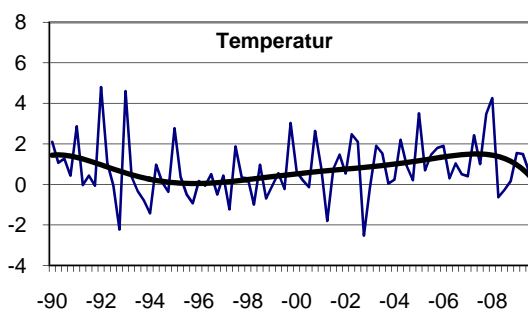
Kontaktpersoner

- NINA: Erik Framstad (erik.framstad@nina.no)
- DN: Reidar Hindrum (reidar.hindrum@dirnat.no)

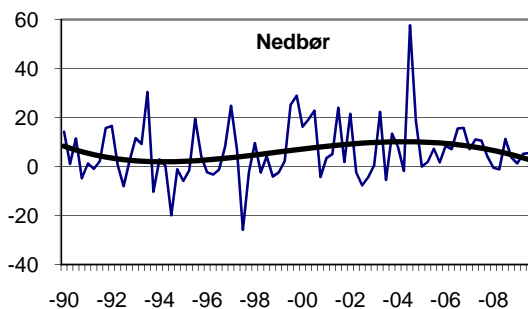
Framgang for flere karplantearter og lav; svake bestander for fugl og smågnagere

- Flere karplantearter viser framgang
- Lav på trær øker fremdeles i dekning, mens andel skadd lav er redusert etter økning over flere perioder
- Bestand og produksjon av lirype var fortsatt svært dårlig i 2009
- Antall observerte spurvefugl har fortsatt nedgangen siden toppen i 2004
- Smågnagerne viser bare små bestandstopper, med svært lav bestand i 2006-09

Mildere og fuktigere klima enn normalt siden midt på 1990-tallet

Gjennomsnittlig avvik i måneds-middeltemperatur (°C) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2009. Verdier over 0 viser temperatur over normalen.

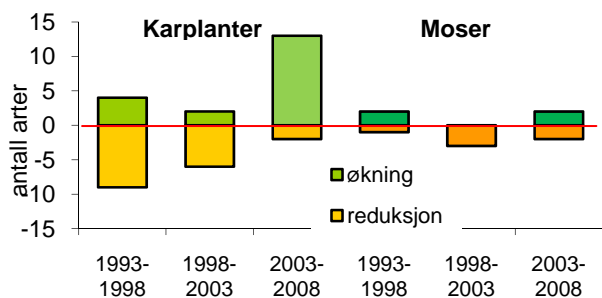

Gjennomsnittlig avvik i måneds-nedbør (mm) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2009. Verdier over 0 viser nedbør over normalen.

Resultater for overvåkingsområdet i Dividalen i 2009

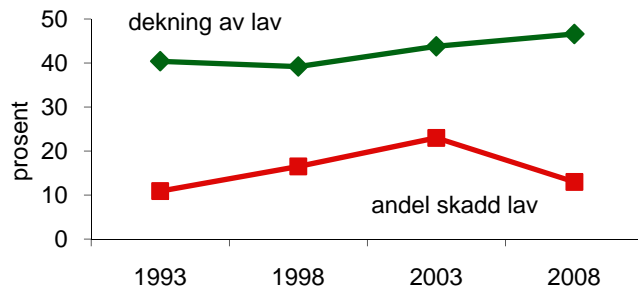
Framgang for karplantearter i siste periode

- antall registrerte plantearter har variert fra 130 i 1998, til 147 i 2008
- tidligere tilbakegang for karplanter er snudd til framgang

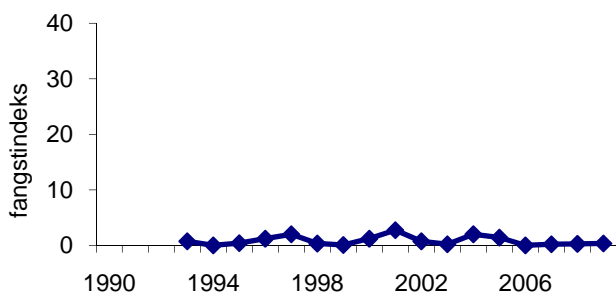
Redusert skade på lav på trær

- fortsatt økt dekning av lav på bjørketrær
- lavt skadeomfang i siste periode

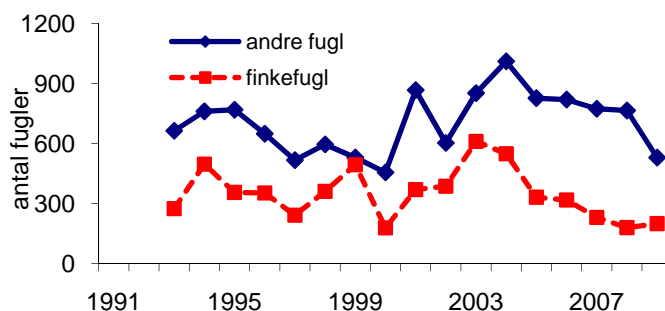
Ingen utpregete toppår for smågnagere

- men nokså regelmessige, små bestandstopper
- svært lav bestand i 2006-09

30 arter av spurvefugl observert i 2009

- fortsatt nedgang for spurvefugl siden 2004
- sterk nedgang siste år

Svært dårlig produksjon og bestand av liryper i 2009

